

Politi, retsvæsen og forsvaret

1. Politiet

Politiet

Grønland er en selvstændig politikreds i rigsfællesskabet. Politikredsen er organisatorisk placeret under Justitsministeriet.

Politikredsen er opdelt i 4 geografiske politiregioner, hvor opdelingen af politiet er sammenfaldende med kommunernes grænser og omfatter følgende byer (angivet fra syd):

- Politiet i Kujataa dækker Nanortalik, Qaqortoq og Narsaq.
- Politiet i Sermersooq dækker Paamiut, Nuuk, Tasiilaq og Ittoqqortoormiit.
- Politiet i Qeqqa dækker Maniitsoq, Kangerlussuaq og Sisimiut.
- Politiet i Qaasuitsuaq dækker Aasiaat, Qeqertarsuaq, Qasigiannnguit, Ilulissat, Uummannaq, Upernavik, Pituffik og Qaanaaq.

Hovedstation i de 4 regioner er markeret ved understregning.

Politikredsen er tilsluttet Rigspolitiets centrale registre, herunder kriminalregisteret, registrene over det europæiske Schengen Informations System (SIS), (se herom senere i afsnittet.) Desuden er politiet tillagt fagedmyndighed i bødesager og udsættelsessager.

Grønland har siden 1. januar 2010 haft egentlige fagedretter, der er placeret i kredsretterne. De behandler alle civile pengekrav, mens eksempelvis udsættelsessager stadig behandles af politiet.

Politimesterembedet, der er placeret i Nuuk, er opdelt i 3 søjler: Administrativ, operativ og juridisk. Sidstnævnte er politikredsens anklagemyndighed.

Se mere om politiet på denne hjemmeside: www.politi.dk/Groenland

Oversigt 1.1. Personale hos Politiet i Grønland

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Personale i alt	303	282	298	313	339	337	329
Politipersonale	117	109	118	135	147	148	133
Politielever	27	17	17	17	22	16	21
Assistance fra Danmark	...	...	...	...	...	...	8
Reservebetjente	50	49	48	45	44	44	44
Kommunefogeder	48	44	44	47	53	51	41
Kutterbesætning	21	21	21	21	19	19	19
Juridiske medarbejdere	7	8	9	9	9	10	10
Kontorpersonale	32	33	39	37	42	46	49
Kontorelever/lærlinge	...	...	...	...	1	1	2
Viceværter	1	1	2	2	2	2	2

Kilde: Årsstatistik 2016 – Politimesteren i Grønland

Oversigt 1.2. Udstedte pas og kørekort

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pas og kørekort	5.669	4.986	4.447	4.503	5.373	5.730	6.307
- Udstedte pas	3.731	3.191	3.000	3.089	3.023	3.433	3.883
- Udstedte kørekort	1.938	1.795	1.447	1.414	2.350	2.297	2.424

Kilde: Årsstatistik 2016 – Politimesteren i Grønland

Oversigt 1.3. Anmeldte overtrædelser af færdselsloven

	2012	2013	2014	2015	2016
Færdselsloven i alt	784	885	905	888	889
- Færdselsuheld	92	72	83	96	123
- Færdselsuheld med spiritus el. medicin	15	14	16	23	17
- Spiritus el. medicin påvirket kørsel	113	134	101	106	127
- Kørsel uden førerret	143	123	120	124	108
- Forpligtelser ved færdselsuheld	21	15	19	27	29
- Overtrådt hastighedsbestemmelse	5	26	44	24	41
- Sikkerhedssele/sikkerhedsudstyr ej anvendt	67	151	148	108	40
- Benyttet håndholdt mobiltelefon under kørsel	71	69	82	117	84
- Øvrige overtrædelser af færdselsloven	257	281	292	263	320

Kilde: Kilde: Grønlands Statistik, bank.stat.gl/krdan

Oversigt 1.4. Overtrædelser af lov om euforiserende stoffer, samt mængde

Station	Sagsantal	Hashmængde i gram	Kokain i gram	Penge i alt
I alt	544	63.271,17	97,00	4.303.249,50
Nanortalik	5	110	-	23.754,00
Qaqortoq	29	692,40	-	141.922,00
Narsaq/Narsarsuaq	24	6.569,10	-	17.500,00
Paamiut	2	6,12	-	-
Nuuk	206	24.165,43	97,00*	1.599.146,00
Tasiilaq	8	54	-	-
Illoqqortoormiut	-	-	-	-
Maniitsoq	31	2820	-	59.350,00
Kangerlussuaq	73	12.490,39	-	1.831.400,00
Sisimiut	74	6.810,69	-	497.598,50
Aasiaat	29	1.952,20	-	120.479,00
Qeqertarsuaq	8	2217,51	-	2.700,00

Qasigiannnguit	6	94,8	-	3.700,00
Ilulissat	46	5275,43	-	-
Uummannaq	3	13,1	-	5.700,00
Upernavik	-	-	-	-
Pituffik	-	-	-	-
Qaanaaq	-	-	-	-

Note: *Doping

Kilde: Årsstatistik 2016 – Politimesteren i Grønland

2. Kriminalloven

Kriminalloven

Når man taler om kriminalsager, kan lovgivningen opdeles i to lovsæt, nemlig kriminalloven og særlovgivningen.

Kriminalloven dækker samme område som straffeloven i Danmark, herunder krænkelse af offentlig myndighed, forbrydelse i familieforhold, forbrydelse mod kønssædeligheden, forbrydelser mod liv og legeme og formueforbrydelser.

Oversigt 2.1. Overtrædelser af kriminalloven

	2012	2013	2014	2015	2016
Kriminallov i alt	5.078	4.406	4.385	3.959	4.333
- Forbrydelser mod offentlig myndighed i alt	180	203	200	150	165
- Vold mod offentlig tjenestemand	80	116	111	73	88
- Ulovlig alarmering	35	22	28	22	24
- Falsk forklaring el. anklage	8	13	9	14	15
- Pengefalskneri	21	8	20	7	8
- Dokumentfalskneri	10	19	8	7	7
- Brandstiftelse	13	14	16	15	15
Sædelighedsforbrydelser i alt	302	332	349	300	386
- Voldtægt mv.	140	119	138	139	150
- Kønsligt forhold til barn (under år)	50	71	62	35	78
- Blufærdighedskrænkelser	95	121	129	109	141
- Øvrige sædelighedsforbrydelser	17	21	20	17	17
Forbrydelser mod liv og legeme i alt	941	920	911	882	973
- Manddrab	8	7	4	4	3
- Forsøg på manddrab	12	16	16	12	13
- Vold mod privat person	698	694	700	631	729
- Ulovlig tvang og frihedsberøvelse	16	6	7	23	13
- Husfredskrænkelser	34	29	21	34	36
- Trusler på livet	167	161	149	171	166
Formueforbrydelser i alt	3.655	2.951	2.925	2.627	2.809
Indbrud i alt	818	634	596	504	587
Tyveri i alt	1.631	1.438	1.436	1.255	1.207
- Hæleri	82	44	40	45	56
- Hærværk	669	588	594	526	544
- Brugstyveri	274	138	150	142	159
Øvrige anmeldelser under kriminalloven	200	127	131	174	277

Kilde: Grønlands Statistik, bank.stat.gl/krdan

3. Særlovgivningen

Særlovgivningen

Særlovgivningen dækker alle andre love, hvorved man kan idømme en foranstaltning. Det er blandt andet færdselsloven, lovgivning om euforiserende stoffer, brandlovgivningen, politivedtægten, skatte- og afgiftslove, miljølove og fiskerilovgivning.

Se mere om kriminalloven og særlovgivningen, specielt for Grønland på adressen: www.retsinfo.dk og www.naalakkersuisut.gl

Oversigt 3.1. Overtrædelser af særlovgivning

	2012	2013	2014	2015	2016
Anmeldelser under særlove i alt	821	940	936	779	803
- Lov om euforiserende stoffer	531	600	592	484	529
- Brandlovgivningen	22	24	27	23	16
- Politivedtægten	95	104	92	92	98
- Øvrige kriminalretslige særlove	27	32	27	26	29
- Love vedr. dyr og jagt, herunder dyrplageri	41	67	79	61	70
- Love vedr. arbejde, transport mv.	42	47	48	38	20
- Love vedr. spil, bevilling og næring	36	33	11	25	17
- Øvrig særlovgivning	27	33	60	30	24

Note: Andre overtrædelser dækker over overtrædelser af særlove af: Skatte- og afgiftslove, sundheds- og sociallove, bygge- og boliglove, miljølove, love vedr. arbejde, transport m.v., selskabs- og firmalovgivning, love vedr. forsvaret og lign., love vedr. offentlige bygninger, love vedr. spil, bevilling m.v.

Kilde: Grønlands Statistik, bank.stat.gl/krdan

Eftersøgnings- og redningstjeneste

Politiet har ansvar for redningstjenesten, altså eftersøgnings- og redningsoperationer over alt på land og i lokale farvandsområder. Det vil i praksis sige de indenskærs farvande i de beboede dele af Grønland.

Arktisk Kommando har ansvar for søredningstjenesten uden for de indenskærs farvande, mens Statens Luftfartsvæsen er ansvarlig for flyredningstjenesten, det vil sige eftersøgning og redning af nødstedte personer fra fly. Til redningsopgaverne anvendes politiets egne politikuttere samt eksempelvis flyvemaskiner og helikoptere, private joller og fiskekuttere, der chartres ind til de enkelte opgaver samt enheder under Arktisk Kommando. Politiets kutterflåde består af fire stålskibe der som udgangspunkt har fast base i Nuuk, Qaqortoq, Maniitsoq og Sisimiut.

Civilretlige sager

Politiet behandler en lang række civilretlige sager. Herunder blandt andet sager vedrørende udlændingelovgivningen, navnesager, faderskabssager og tvangsfuldbyrdelse af andet end pengekrav, eksempelvis udsættelsessager. Derudover udsteder politiet pas og kørekort og registreringsattester til køretøjer. Offentlige krav inddrives af skattestyrelsens centrale inddrivelsesmyndighed.

Oversigt 3.2. Civilretslige sager

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Andre sager i alt	3.902	3.599	4.141	3.697	3.652	4.076	3.629
Faderskabssager	717	629	639	581	715	714	719
Bohave udsat	1.294	1.199	1.445	1.618	1.130	1.417	1.390
Bødefogedsager	1.307	1.176	1.463	944	1.087	1.156	776
Erstatning til ofre for forbrydelser	136	207	259	176	291	389	309
Våbentilladelser	19	39	28	4	12	4	15
Ekspeditioner	99	95	76	88	101	85	86
Mistænkeligt dødsfald/dødfundne	64	56	63	62	64	61	86
Selv mord	62	54	29	43	44	37	47
Selv mordsforsøg	63	40	49	47	65	60	63
Tvangsindlæggelser	36	30	42	36	54	52	45
Eftersøgnings- og redningsaktioner	105	74	48	98	89	101	93
- SAR eftersøgning til søs	...	41	24	51	54	53	56
- SAR eftersøgning til lands	...	6	8	7	16	19	23
- eftersøgning/savnet eller formentlig forulykket	...	25	13	11	4	7	1
- eftersøgning/bortgået fra institution	...	1	1	23	13	18	12
- eftersøgning/bortgået fra hjemmet	...	1	2	6	2	4	1

Kilde: Årsstatistik 2016 – Politimesteren i Grønland

Det Grønlandske Kriminalpræventive Råd - PiSiu

Politimesteren er formand for Det Grønlandske Kriminalpræventive Råd, ligesom sekretariatet organisatorisk er placeret i Politimesterembedet.

Yderligere information herunder Rådets årsberetninger kan ses på www.pisiu.gl og på rådets facebookprofil.

Internationalt samarbejde

Grønland deltager i Schengen-samarbejdet og er tilsluttet det europæiske Schengen Informations System (SIS). Systemet er et register over kriminelle og uønskede personer og anvendes i forbindelse med indrejsekontrol. Grønland har siden 2001 på vegne af schengenlandene kontrolleret indrejsende fra lande uden for Schengen-området.

Se mere om Schengen-samarbejdet på adressen: www.eu-ophlysningen.dk/emner/schengen/

4. Grønlands Domstole

Grønlands Domstole

Domstolene i Grønland består af Grønlands Landsret, Retten i Grønland og de fire kredsretter Kujalleq Kredsret, Sermersooq Kredsret, Qeqqata Kredsret og Qaasuitsup Kredsret. Der er otte steder med fast bemanning. Domstolene beskæftiger cirka 80 medarbejdere.

Pr. 1. januar 2010 er den grønlandske retsplejelov ændret på væsentlige områder, og herunder er Retten i Grønland oprettet. Det statistiske materiale for 2010 og frem vil derfor blive opgjort for henholdsvis kredsretterne, Retten i Grønland og Grønlands Landsret.

Samtidig er fogedsager vedrørende pengekrav pr. 1. januar 2010 henlagt til kredsretterne, hvilket vil fremgå som en ny sags type i den fremtidige statistik. Grønlands Domstole er en del af Danmarks Domstole.

Kredsretterne

De fleste sager begynder ved en af kredsretterne. Dommerne i kredsretterne er uddannede ved Grønlands Domstoles kredsdommeruddannelse eller har en juridisk uddannelse.

Hvis en sag er juridisk kompliceret, kan kredsdommeren – eventuelt på opfordring fra én af sagens parter – henvise sagen til Retten i Grønland, hvor alle dommere er uddannede jurister. Sagen vil stadig blive behandlet i 1. instans, og kan efterfølgende indbringes for landsretten.

Alle domme eller beslutninger, der er afgjort ved en kredsret, kan appelleres til landsretten. Kredsretternes afgørelser træffes af en kredsdommer i de civile sager og i kriminalsager af en kredsdommer og to domsmænd.

Retten i Grønland

Retten i Grønland er en første instans domstol med juridisk uddannede dommere. Nogle sagstyper skal anlægges ved Retten i Grønland og ikke ved en kredsret. Det gælder blandt andet almindelige civile sager, enkelte lovovertrædelser og insolvenssager – for eksempel konkurs og gældssanering. Retten i Grønland varetager også retsafgifter samt registrering af rettigheder over fast ejendom og løsøre bortset fra registrerede skibe.

Endvidere kan kredsretterne henvise sager til Retten i Grønland, hvis de er komplicerede eller principielle. Ud over at behandle retssager, har juristerne ved Retten i Grønland ansvaret for at uddanne og vejlede kredsretternes personale.

Retten i Grønland varetager de daglige administrative opgaver for retterne i første instans.

Grønlands Landsret

Grønlands Landsret behandler de sager, som er afgjort af en kredsret eller af Retten i Grønland, og som efter retsplejeloven kan indbringes for landsretten

som anden instans. Dertil kommer behandling i første instans af genoptagelse af visse faderskabssager. Landsretten afgiver endvidere udtalelse til Den Særlige Klageret i sager om genoptagelse af en kriminalsag.

Alle sager hvor en kredsret eller Retten i Grønland har afsagt dom kan ankes til landsretten. Alle andre afgørelser kan som udgangspunkt også indbringes for landsretten. Disse andre afgørelser kaldes beslutninger (tidligere kendelser) og dekreter. Indbringelse af beslutninger for landsretten sker ved at kære beslutningen til landsretten.

Grønlands Landsret har tingsted i Nuuk, men retssagerne behandles også på kredsretternes tingsteder, når det er nødvendigt.

Domme i de sager, der behandles ved Grønlands Landsret, skal afsiges senest 3 måneder efter, at sagerne er blevet optaget til afgørelse.

Når en sag er afgjort ved landsretten, kan den kun ankes til Højesteret, hvis den har en helt særlig karakter. Det kræver en bevilling fra Procesbevillingsnævnet.

Se mere om Grønlands Domstole på dansk: www.domstol.gl eller på grønlandsk: www.eqqartuussivik.gl

5. Kriminalforsorgen i Grønland

Kriminalforsorgen i Grønland

Kriminalforsorgen i Grønland råder i 2015 over 154 åbne anstaltspladser fordelt med 56 pladser i Nuuk, 29 i Ilulissat, 29 pladser i Sisimiut (incl. 9 "pensionspladser"), 15 pladser i Tasiilaq og i Asiaat samt 10 pladser i Qaqortoq. Officielt bruges om anstalterne betegnelsen "Anstalten for Domfældte i ...", men i de senere år har anstalterne givet plads ikke kun til domfældte, men også til et stigende antal tilbageholdte, som afventer dom.

Anstalten i Nuuk forventes i 2018 at blive erstattet af en ny anstalt med både 36 åbne og 40 lukkede pladser.

Kriminalforsorgen har endvidere en tilsynsafdeling (Kriminalforsorgen i Frihed) med afdelingskontor i Nuuk og lokalkontorer i anstaltsbyerne samt i Maniitsoq. Afdelingerne har som hovedopgaver at gennemføre personundersøgelser for retterne, at fuldbyrde af domme til tilsyn og samfundstjeneste og at føre tilsyn med prøveløsladte mv.

Kriminalforsorgen i Grønland hører under Justitsministeriet og har siden 2010 været administreret af en enhedsledelse (Hovedkontoret) i Nuuk.

Se nærmere om Kriminalforsorgen i Grønland på hjemmesiden: www.kriminalforsorgen.gl

6. Forsvaret

Forsvaret

Forsvaret hører under den danske stat. I selvstyreloven er forsvaret nævnt som et af de områder, som selvstyret ikke har mulighed for at overtage.

Grønlands Kommando (GLK) lå i Kangilinnguut (Grønnedal) i bunden af Arsuk fjorden. Grønlands Kommando er nedlagt pr. 31. oktober 2012. I stedet for er oprettet Arktisk Kommando med hovedsæde i Nuuk. Arktisk Kommando er underlagt Forsvarskommandoen, og chefen for Arktisk Kommando er direkte underlagt forsvarschefen.

Efterfølgende nævnte tjenestesteder i Grønland er underlagt chefen for Arktisk Kommando. Det drejer sig om Station Nord, slædepatruljen Sirius med hovedkvarter i Daneborg, Forsvarets Vagt Mestersvig, Luftgruppe Vest i Kangerlussuaq (Sdr. Strømfjord) og endelig Logistik Center Grønland, beliggende på Flyvestationen Aalborg. Arktisk Kommando har desuden et forbindelselement placeret på Thule Air Base.

Arktisk Kommandos hovedopgave i fredstid er overvågning og suverænitetshævdelse. Blandt øvrige opgaver kan nævnes fiskeriinspektion, eftersøgnings- og redningstjeneste, havmiljøovervågning og bekæmpelse af forurening, sø-opmåling samt assistance til det grønlandske samfund.

Slædepatruljen Sirius opgaver er suverænitetshævdelse og som politimyndighed at føre kontrol med ekspeditioner og fredningsbestemmelser i nationalparken samt foretage overvågning af området.

Station Nords primære opgave er at holde landingsbanen og indkvarteringsfaciliteter klar året rundt til støtte for forsvarets enheder i Grønland - herunder især til Slædepatruljen Sirius og Luftgruppe Vest. Samtidig medvirker Station Nord til at opretholde dansk suverænitet i området. Herfra udøves politimyndighed for Politimesteren i Grønland overfor besøgende i Nationalparken, der på disse breddegrader oftest er i transit via Station Nord. Station Nord yder endvidere støtte til alle videnskabelige aktiviteter i Nordøstgrønland samt indsamler data til Danmarks Meteorologiske Institut og Danmarks Miljøundersøgelser.

Forsvarets Vagt Mestersvig er en forsyningsstation, hvor to mand har ansvaret for at drive stationen året rundt. Der skal udføres alle slags reparationer, al slags genforsyning, kørsel i alle typer køretøjer, håndtering af fly, radiotjeneste, kontrol af ekspeditioner m.v.

Links

Se mere om Forsvaret på: <http://www2.forsvaret.dk/>

Oversigt 6.1. Forsvarets årlige omkostninger vedr. opgaver i Grønland

	2005	2011	2012	2013	2014	2015
	Mio. kr.					
Omkostninger i alt	228	499	581	382	408	354
Fiskeriinspektion i alt	159	387	435	285	295	221
- Fiskeriinspektion Søværnet 1)	111	309	349	203	204	178
- Støttevirksomhed vedr. Fiskeriinspektion Søværnet 2)	13	12	18	11	12	9
- Fiskeriinspektion Flyvevåbnet 3)	12	66	68	71	79	34
- Støttevirksomhed vedr. Fiskeriinspektion Flyvevåbnet 4)	23	-	-	-	-	-
Grønlands Kommando 5)	47	80	104	81	95	115
Sirius mv.	17	22	27	11	16	12
Flyvepladser	4	10	15	5	2	6

Anm.: Posterne i 2013 indeholder de totale omkostninger ved løsning af hovedopgaverne overvågning og suverænitetshævdelse, fiskeriinspektion samt eftersøgnings- og redningstjeneste. Hertil kommer stationstjeneste, is rekognoscering, deltagelse i miljøovervågning og bekæmpelse af forurening, opmåling til søs mv. Alle poster indeholder såvel løn som andre omkostninger.

Alle tal fra 2007 og frem er opgjort efter totalomkostningsprincippet og er beregnet på baggrund af nøgletal for myndighedernes virksomhed relateret til Grønland. Støttevirksomhed vedrørende fiskeriinspektion ved Flyvevåbnet afregnes til den operative virksomhed og indgår som omkostning ved aktiviteten. Siriuspatruljen og Station Nord indgår som organisatorisk del af Arktisk Kommando. Afskrivning og vedligeholdelse af materiel såsom skibe og fly kan give store differencer over årene, f.eks. kan reparation og vedligeholdelse af inspektionsskibene svinge med to cifrede millionbeløb.

Noter:

1) Indeholder direkte og indirekte omkostninger til skibe, herunder afskrivninger og vedligeholdelse. Søværnets inspektionskuttere er under udfasning og erstattes af inspektionsfartøjer,

der er væsentlig større og dyrere i drift, hvilket sammen med den fortsatte konsolidering af totalomkostningsprincippet giver en væsentlig stigning i de samlede omkostninger.

2) Indeholder forholdsmæssig andel af direkte og indirekte omkostninger til Chef og Eskadrestab i 1. Eskadre i Frederikshavn

3) Indeholder forholdsmæssig andel af direkte og indirekte omkostninger til fly, helikoptere og støttevirksomhed i Air Transport Wing i Ålborg. Søværnets Helikoptertjeneste er fra 1. januar 2011 overført til FTK.

4) Fra 2007 indeholdt i note 3.

5) Indeholder alle omkostninger forbundet ved drift af Arktisk Kommando og tilhørende aktiviteter ekskl. Sirius og Station Nord.

Kilde: Forsvarsministeriet

7. Beredskabsstyrelsen

Beredskabsstyrelsen

Beredskabsstyrelsen hører også under den danske stat. Forsvarsministeren fungerer som den øverste myndighed for det statslige redningsberedskab. Som det fremgår i beredskabsloven kan Forsvarsministeren bestemme om et redningsberedskab i udlandet skal indsættes i fredstid i tilfælde af katastrofer som kan forårsage alvorlig skade på eller udgør fare for personer, ejendom eller miljø.

Beredskabsstyrelsens opgave er at udvikle og styrke beredskabet, for at forebygge og afhjælpe ulykker og katastrofer og derfor udfører en række operative - og myndighedsopgaver som nationale assistancer, internationale assistancer, ekspertberedskaber, brandforebyggelse, uddannelser og beredskabsudvikling.

Links

Se mere om Beredskabsstyrelsen på: <http://brs.dk/>

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2017 statistisk årbog

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

